

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

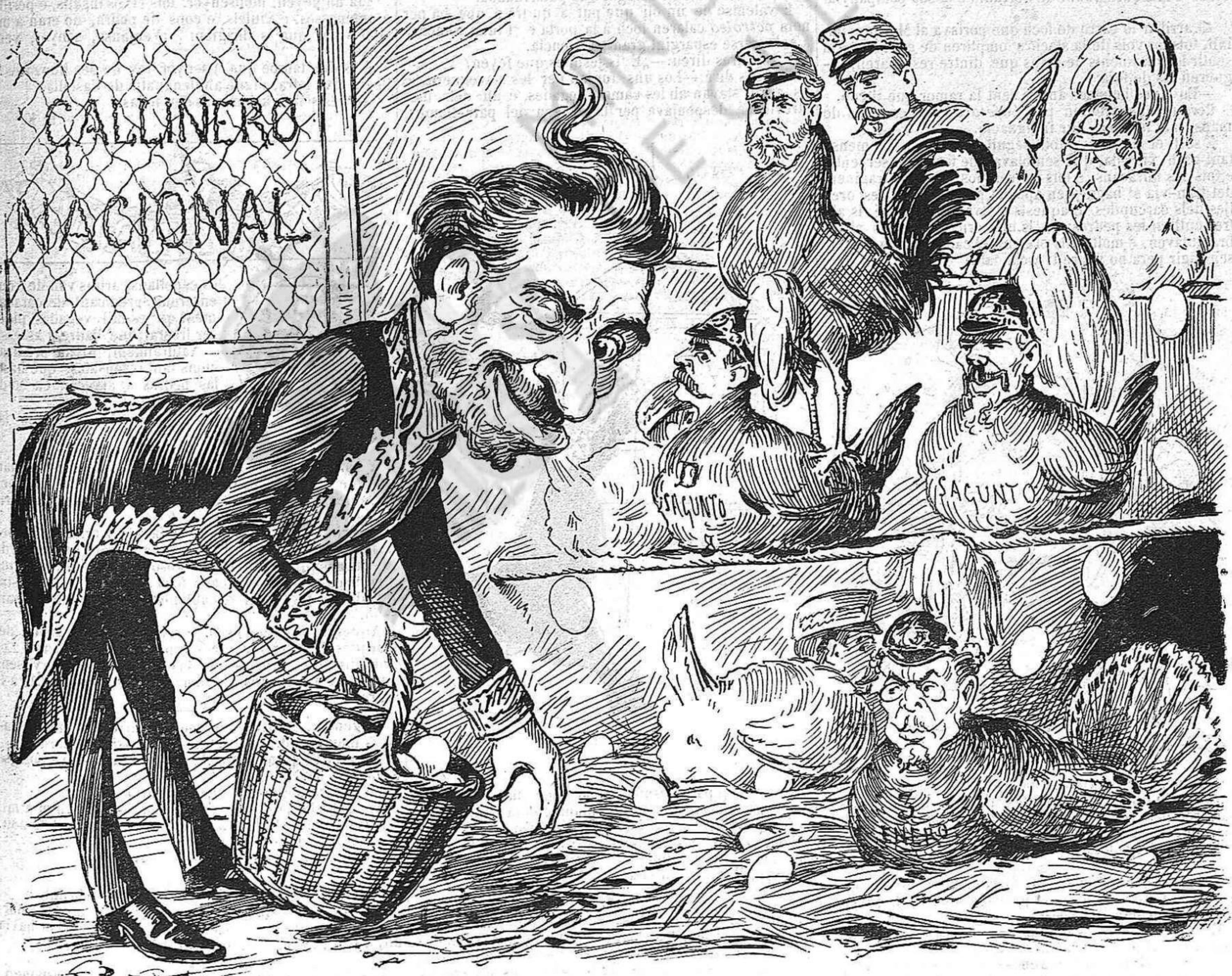
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' HOME DE LA SORT.

A D. Práxedes ray, totas li ponen.

XUFLES VALENCIANES.

De com lo marqués pubill de Serraulo focah rebut en la noble é molt liberal ciutat de Valencia, al visitarla en nom é representació del Senyor Rey, en Carlets de les Húngares.

UAN arribá á coneixement dels valencians que 's disposava á ferlos visita lo marqués pubill de Serraulo, é li dihem pubill per no esser ell aytal marqués é si sols per la part que li toca á la seva dona, comensa á correr per la hermosa ciutat de les xufles é dels cacahuets una letra del Senyor Rey, en Carlets de les Húngares, dihen en substancial, «que qui 's mostrava cortés, se mostrava conforme.»

E digueren los més calmosos:

—¡Repalleta! Pot ser si que 'l tio eixe s' haurá cregut que la terra valenciana cria males herbes carcundes.

E encontinent feren acopi molt gran de pedres é llambordes, é de pitos é flautas, é altres enstrumets e materials d' armar gatzara; é fins se diu que més que 'ls liberals 'ls integres, que son rassa provenient de la carcunderia é per tant més que 'ls altres enfutismada, estavan decidits á no esser cortesos pera no apareixer conformes.

E així mateix s' assegura qu' en alguna església sigueren benebides les llambordes que devien ser gitades sobre 'l Marqués pubill de Serráulo é la sua companyia.

Al arribar lo carro de foc que portava al Marqués pubill, tots los vols de la stació s' ompliren de gentada, é al sentir los picaments de mans que dintre ressonaren, digueren los de fora:

—En eixes bofetaes ans se sent la ramor que 'l cop.

Perque ells prenien per bofetaes los picaments de mans, tant forta era llur indignació.

E sortí el Marqués pubill seguit dels seus, é comensà tant gran xiulada, que semblava que totes les serpents, é tots los huracans, é tots los serenos é tots los truginers del tran-via s' haguessen aplegat pera shoizar les oreilles dels carcundes. E aquests alsavan lo puny, é 'ls altres cullien les pedres; é 'ls uns cridaven, é 'ls altres bramulaven, é molts ulls eixien del cap, com si volguesen fugir pera no veure l' escandall.

E comensaren á voleyar pedres en l' ayre é les carrosses que duyen als carlistes més caps grossos s' espargiren pera fugir de la pedregada, é la carrossa del marqués de Serraulo, fèu via al Hostal de Roma.

E 'ls apedregadors darrera.

E l' Hostal de Roma sigué fortament apedregat, que no quedà vidre, ni fusta, ni persiana sancera. E queyen pedres com calamarsa spessa.

E 'ls carcundes més desanimats é trisosos tancats dintre del hostal, deyen trahent foc per les genives:

—Senyor Marqués; deixaunos eixir defora é farém una gran malansa, que si armas no tenim, tenim lo cos plé de veri, e ab sols scupirlos los matarém á tots.

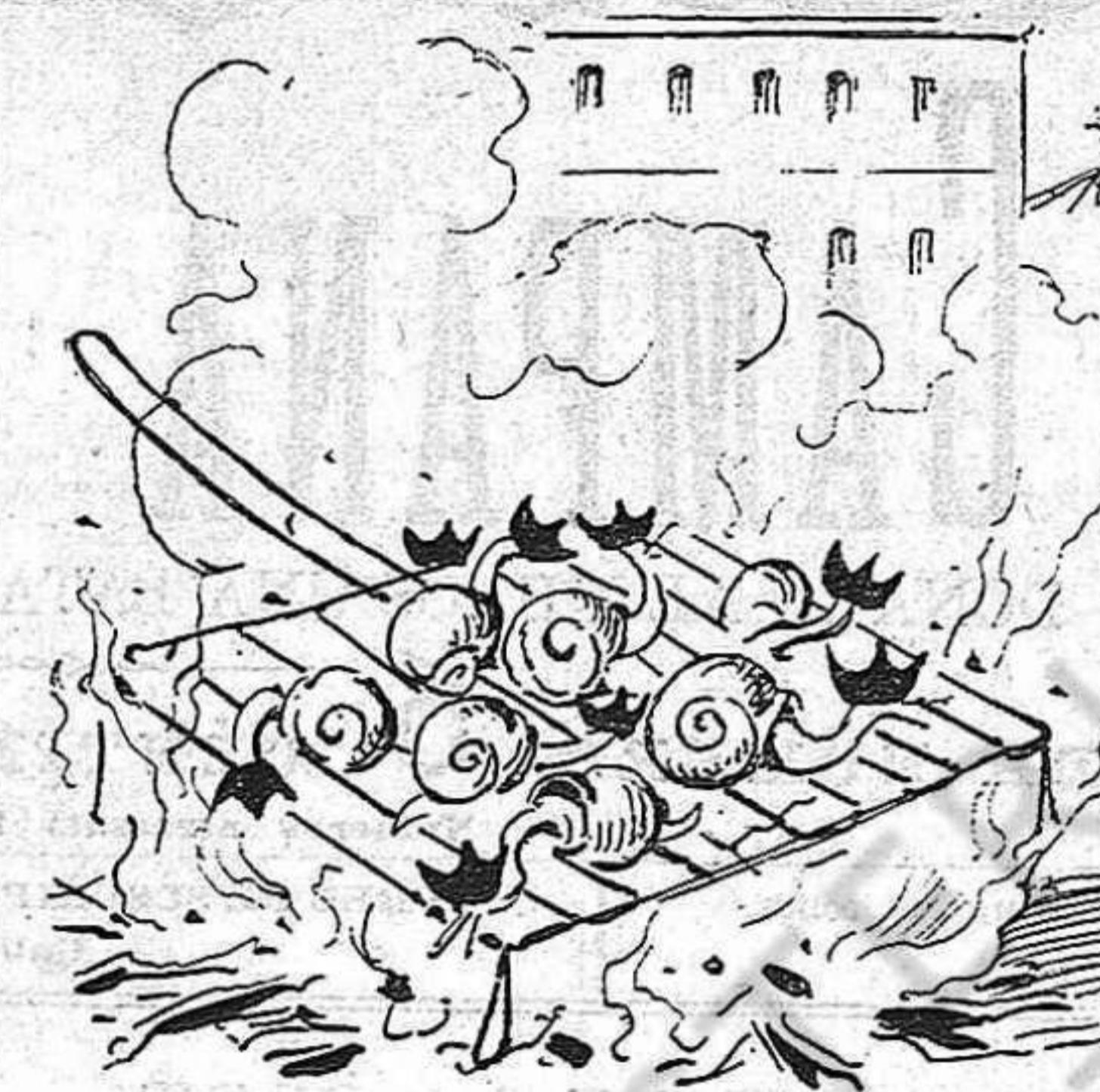
E 'l Marques pubill, tremolantli les cames, deya:

—Ay Senyors... ay Senyors... Tots som morts... No 's moguen per Déu é per la Verge... que aixis com are trenquen vidres, si eixiem al defora trencarien caps.

E la cosa dura molt llarga stona. E quan se presentá lo governador Lloch tinent del regne á apayvagar als apedregadors, eixos lo pujaren á coll-y-be, é 'l passegaren en trionf, cridant: «Gloria é honor!.. Gloria é honor al senyor governador!»

E entant la maror s' estenia per tota la ciutat.

E una colla de caps calents se 'n anaven á la maysó dels traeres nomenats jesuites, que son fort richs e poderosos é molt xucladors de les riqueses dels faels que hi creuhen é molt amants de la Santa Inquisició, é 'l poble digué:

—Fassan mort de caragol á la patarrallada!

E valente de un oli que put a quitrá é que ha per nom petróleo calaren toch á la porta é 'l fum comensà á enlayrarse espargint gran pestilencia.

E vosaltres diréu: —¿E 'ls jesuites qué feyen?

E jo 'us diré: —Los uns fugien per les clavegueres é 'ls altres staván ab les cames cegades, é un dels més atrevits se despenjava per la cadena del para-llamps,

que no es cap pare jesuita encare que duga 'l nom de pare, sino una invenció de Satanás, pera parar al vol los llamps del cel, é ficar's á la buixaca.

E algú altre enarbola la bandera de Anglaterra, qu' es bandera d' heretjes, que quan la pell stá en perill, tot s' aprofita.

E en lo circul nomenat tradicionalista hi havia també cremada, é pedregades é xiulets é hi hagué així mateix tiros qu' exiren de dintre é feriren á gent pacifica, ab lo que 's demostrá qu' en los circuls carcundes hi ha rebost ab armes de toch.

En los afors se cremaven les casetes dites dels con-

súms, que encare que no sien carlistes, encareixen los queviures é ningú las pot veure ni en pintura.

E comensaren á eixir soldats, á peu é á caball, é 'ls autors del svalot comensaren á retirarse, dihen com era veritat: —Com no havém sigut cortesos, ja no podrán dir que siguem conformes.

E el Marqués pubill deya als de la sua clica:

—Pera menjar alegrement la paella que promesa m' haviau, havia vengut refiat á Valencia; mes veig que aquí ab una mica més cayém tots á la paella.

E eixi disfressat del Hostal, é s' diu que scrigué incontinent una letra al rey de les húngares, dihentli com á Valencia rebut l' havian é exclamant en la dita letra: «Ja ho veyéu, monsenyor: tots eixos insults, é perills, é amenasses, é xiulets, é cops de pedra, no eran á mi, sino á vos que 's dirigian... Venjansa, senyor, venjansa!»

E 's diu també que 'l senyor rey de les húngares al llegir eixa letra, digué ab llenguatje de Castella:

—Pues señor, ahí me las dén todas.

P. K.

os capellans carlins van de trona en trona predicant descaradament qu' es mil vegadas pitjor ser liberal que lladre y assessí.

Naturalment, hi ha predicacions tant insensatas, que hasta las pedras s' aixecan en só de protesta.

Per això van aixecarse las pedras de Valencia.

Y baix lo punt de vista carlí, no pot queixarse 'l marques de Serraulo. Es més, si los carlí de veras, en lloc de lamentarse dels successos de Valencia, 'ls aplaudiria de tot cor.

Y diria: —Un poble que s' alborota y crida y tira pedras dóna probas de que conserva encare un fondo de la educació que va donarli l' absolutisme. Un poble que a la primera ocasió vol calar foc á un edifici, demonstra ressabís en favor del restabliment de la Santa Inquisició.

Aquesta consideració no te retop. La propaganda del marqués de Serraulo era un procediment liberal. Los procediments carlistas son los cops de pedra, y sens dunte 'ls valencians 'ls han empleat per cridar lo l' ordre.

Lo general Dabán s' ha mostrat arrogant fins als darrers moments de la seva existència parlamentaria.

Deya no sé quina tonteria, quan en Sagasta va posarse á riure.

Lo general tot cremat, va desafiarlo.

Sr. Sagasta, ja ho veyó á qué s' exposa. Creguim á mi: á més dels ministeris avuy existents, crehin un de nou. Sab quin?

Lo ministeri encarregat dels desafios.

Ja tenim al general Dabán, al castell de Alicant.

Per cert que van anarlo á despedir casi tots los reformistas, y alguns molt pochs militars. Pero n' hi havia un, que valia per tots: lo general Martínez Campos.

Los héroes de Sagunto s' estiman y 's corresponen. Fan b è.

Pero jo, al puesto del govern, ja hauria construit

un castell à Sagunto, en lo siti mateix ahont aquells hé-
roes se pronunciaren, creyent al ferho, que adquiririan lo
dret d' obrar sempre à la mida del seu gust.

Y allà 'ls enviaria, à la més petita falta de disciplina.

Y à la porta del castell de Sagunto hi inscriuria 'ls se-
güents versos:

Tots los que 'us vau sublevar
y avuy de tot vos rihéu,
poséus á considerar
que à Sagunto vau anar
y à Sagunto tornaréu.

Ab motiu de la qüestió Dabán s' han pronunciat en lo
Senat una vuitantena de discursos.

Molt soroll y pocas nous.

Es a dir: pochs mesos de castell.

Es molt xocant lo que passa ab los jesuitas. Ells que
aspiran à la gloria eterna, que parlan sempre de una
vida millor que la present, que gastican molts rosaris,
molts escapularis, molts creus, guardan sempre, per un
cas de apuros, la bandera *inglesa*.

La bandera anatematisada de una nació protestant.

Per guanyarse la vida y escorre la conciencia y la
butxaca dels catòlichs, son molt espanyols; per escapar
dels perills que pugau amenassarlos, resultan ser in-
glesos.

Aquesta doble nacionalitat es una gran vergonya.

Perque jo pregunto: ¿Tenen o no confiança en Espanya? Si n'hi tenen, ja qué vè acullirse à la bandera in-
glesa? Y si no n'hi tenen, ¿com s'atreveixen a esta-
blirse aquí?

Ja es prou vergonyós que la bandera inglesa floti só-
bre la penya de Gibraltar, perque cada convent de
jesuitas s'haja de convertir en una penya inglesa.

Ab lo contrabando de Gibraltar n'hi ha prou y massa.
No volem contrabando jesuita.

Per tremendo en Cánovas Ara está cremat perque las
tropas que van sortir à calmar l'alborot de Valencia,
van limitar-se a restablir l'ordre sense fer mal à ningú.

Segons D. Antón, que sempre serà Mónstruo, quan
los soldats surten al carrer, han de matar a algú, sino 's
deshonran.

A pesar de ser académich, D. Antón es aeírrim parti-
dari del género melodramàtic. No li agradan sino
aquelles produccions en que mor tothom, desde l'primer
galà al apuntador.

Pero aqueixas produccions ja fa temps que han passat
de moda. Y 'ls conservadors també.

Demà arriban à Barcelona los eminents republicans don
Nicolau Salmerón y D. Gumersindo Azcarate.

Tots los republicans, sens excepció, ja saben lo que 'ls
toca: fer lo més agradable possible l'estancia de aquests
dos ilustres homes públichs en la nostra ciutat.

Si petites diferencies poden separar à la gran familia
republicana, tots tenim à gloria unirnos, quan se tracta
de pagar tribut cortés y de admiració al talent y a les
virtuts cívicas.

Parla ab gran sensatés un republicà en lo Senat, lo
Sr. Fernando González, y 'ls conservadors y 'ls conjurats
interrompen à grans crits al orador.

Un d'ells exclama: —Tot això son vergonyas de la re-
pública.

Lo senador republicà: —Y qué diriau vosaltres, si
ara 'us parlava jo de las vergonyas de la monarquia?

* * *
Han vist may una col·lecció de fieras, tractant de rom-
pre 'ls ferros de la gabia! Donchs figurinse aquells se-
ñadors esbalotats. No: els no admeten que la monarquia
tinga en la seva història páginas vergonyosas. Carlos II,
Carlos IV, Fernando VII son uns grans reys: tot lo qu'
ells van fer es noble, es digne, es honrós... Son tant mo-
narquichs que dels reys ho acceptan tot, desde las engru-
nas dé pà, fins à las escombraries.

Y volian menjarse al senador republicà, jells, que
aquests días han fet tantas bocadas de això que se 'n diu
la inmunitat parlamentaria!

* * *
Un dels que 's mostravan més enfutismats era lo ge-
neral Martínez Campos.

Y tenia rahó; se parlava de las vergonyas de la Repù-
blica, y una de las majors va ser la de haverlo fet a 'n
el general.

Y qué dirérem del general Pavía, que avuy escup contra la República?

Lo general Pavía servia à la República y va ferli trai-
ció disolvent la Assamblea republicana.

Per serveys prestats à la República va serli concedida
la creu de Sant Fernando ab quatre mil rals de sou.

Va disoldre l'Assamblea: y en cambi 'ls quatre mil
rals de la creu, aquesta es l' hora que no 'ls ha disolt
encare.

CARTAS DE FORA.—Quan torni à neixer tiraré per capella
y faré que 'm nombrén rector de Vilamitjana (Lleida).
Allà la conducció dels cadávers costa sis pessetas pèl re-
ctor y altres sis per cada capellà que hi assisteix, gastantse'n

una per l' àpat que se celebra à la salut del mort. Arriba 'l
cap d' any y la família del difunt ha de pagar al rector 22
porrons de ví y mitja quartera de blat. Casi pot dirse que
à Vilamitjana produueixen més los morts que 'ls vius

.. Lo rector del Prat de Llobregat té un geni com una
centella. Lo dijous sant havia privat à la quixarra de picar
lo cap als juhés, y com ells insistissen en entrar à la igle-
gia, segunt una costum invertida, en Benet va deixar lo
monument y sortí a empayarlos, anà à trobar al arcalde,
perque 'ls noys li feyan burla, y quan tornà à la iglesia la
trobà sense ningú, completament desamparada.

.. Una cosa per l' istil feu lo rector de Sant Joan de
Valls, pero no contra 'ls noys, sino contra un sol, que con-
taria uns vuit anys, expulsantlo de la iglesia perque anava
descals y en mànegas de camisa. Crech que hauria obrat
més cristianament regalantli un gech y unas espardenyas.

.. Passa Mossén Farigola pèl carrer de Sant Onofre de
la ciutat de Mataró dubent no sé quin objecte en las mans,
y plantificantse davant de un ciutadà pacífich, l' insulta
perque no s' descubreix —Me sembla que aquests cape-
llans ja fa temps que buscan algú que 'ls espavili.

.. Se cala foch al altar del Sant Cristo de Morell: l' inci-
endi consúm la imatge del Crucificat y la de la Dolorosa,
no salvantse més que dos àngels qu' estaven unà cada costat
de las imatges. Las beatas, convertides en bomberas, se
posan à traballar com unes desesperades pera apagar lo
foch. ¿Y l' rector? Res Ni siquieria moures de la recto-
ria. Si se li hagués calat foch à la màrfega de la majordoma
d' altre manera s' hauria espavilit.

.. Si es cert lo que m' escriuhen del Masnou, val la
 pena de que D. Jaume hi prenga cartas. Sembla que l' ad-
ministració de aquella iglesia, baix lo mando de Mossén
Modest Rissach, que va ocupar lo càrrec per espav de
uns vuit anys, anava tant desballestada, que à pesar de
contar l' obra ab quantiosos recursos, avuy se troba sense
un clau y carregada de deutes. ¿Qué 's feyan los diners?
Pero hi ha més encare: la custodia tenia antes pedras de
algún valor; y desde avants de que l' tal Rissach sigüés fora,
sembla que las pedras finas van convertirse, per miracle
del cel sens dupte, en hermosos culls de got. —Crech que
aquestas lleugeres insinuacions mourán à D. Jaume à obrir
una informació rigurosa —Los vehins del Masnou li pro-
porcionaran datos molt edificants.

.. M' escriuhen de Vilassar de Mar: «Inseguint la tra-
ditional costum de tots los anys, los escolans que en nú-
mero de 35 à 40 van sortir à cantar caramellas, anaren à
consumir los comestibles recullits à la capella de la Cisa
en companya dels capellans y altres convidats. Més de 300
personas se reuniren allí à presenciar la festa. ¡Quina bro-
ma va fersel! Lo rector de Vilassar, al ser als postres, ficà
'ls dits à una plata de crema y 'ls passava per la cara dels
convidats. Un capellà foraster, que tenia una mona com
una casa, anava ab un' altra plata de crema entre mitj de
las donas, hi ficava 'l dit, y passantse'l per darrera, simu-
lant que se 'l treya de cert puesto, convidava à la concur-
rencia, entre grans riàtills. Després, animat per la gatza-
ra, prenia un porró plé de ví, y posantse'l al bras com si
portés una criatura, li feya festas y petons; després corria
darrera de las donas, y las hi deya paraulás, que ni un Te-
norio. —Quan comensà 'l rosari, allí van ser los apuros: lo
dit capellà de la mantellina, corrent y rient pèl mitj de la
capella, y lo rector que havia encès lo foch comensant la
broma, lo volta apagar cridantlo y fentlo retirar, lo qual li
costà bastant. —S' acabà la funció ab una sardana, per la
qual las noyes allí presents formaren rotllo, al mitj del
qual se colocà lo vicari fent la gran brometa del sige.

»Lo vicari es un jove guapo y qué tè gran partit ab las
nenas. Totas se disputan per confessar-se ab ell, y hasta 's
dóna 'l cas de haverhi zelos entre elles, per si al confessar-
les passa més temps ab las unes que ab las altres.

»A la rectoria s' dónan tot sovint reunions y festas de
prestidigitació, en las quals, lo vicari està en las seves deli-
cias fent cumpliments à las noyes que hi assisteixen. De
manera que les pràctiques religioses, per lo que toca à Vi-
lassar, se presentan baix un aspecte molt divertit. »

PRIMAVERA POLÍTICA.

IRINSELÀ! ¡Ab quin garbo apareix en
escena la reyna de las estacions! ¡Ab
quina exuberancia de vida fa la seva
entrada triunfal la encantadora Pri-
mauera!

Los camps estanverts, los carlis-
tas estanblaus (ò carregats de idem)
los conservadors estan grochs... y
'l govern està veuent tot de color
de rosa...

Es la Primavera que escampa llum y alegría per tot
arréu, matisant la naturalesa y 'ls carcundas ab las màgi-
cas tintas de sa prodigiosa paleta.

Es la Primavera que diu:

—Nena hermosa: ves al ball y trobarás nuvi.
Cessant: ves á la caixa de préstamos y empényat la capa.
Contribuient: ves á las oficinas de recaudació y paga la
contribució del nou trimestre.

Marqués de Serrallo: ves á Valencia... i ja t' ho dirán
de missas!

¡Ah! Empunyar la Primavera 'l cetro y rajar per tots los
àmbits d' Espanya abundoses fonts de prosperitat, ha si-
git tot hu.

Tot bull; tot s' agita, tot entra en efervescència.

A Madrid s' ha incendiat la fàbrica del gas.

Al Congrés s' ha incendiat en Romero Robledo.

A 'n en Nasvidal se li ha incendiat la trompa.

Es la sanch, la ardorosa sanch espanyola que 's posa en

moviment.

Per xo 'ls refrescos estan de moda.

Qui pren horxata, qui ayqua desagó, qui infusió de tila...

En Dabán es á Alicant, a pendre durant dos mesos la
sarsa de castell que 'l govern li ha receptat.

¡Com treu 's galas la naturalesa!

Los arbres estan plens de fullas.

Los jardins estan plens de roses.

En Martos està plé de més pensaments.

¡Tot, tot torna à florir!

Los sers animats comensan lo grandiós concert que la
Primavera dirigeix ab la sèva batuta, y mil armoniosas no-
tas omplen l' espay, barrejantse y fonentse en un himne de
amor y de glòria.

La cadenera, 'l passarell, lo verdum... tothom, desde la
modesta cigala que comensa à cantar, hasta 'l marqués de
Sardoal que diu... lo que li vé à la boca, tothom vol contribuir
à aquest festival monstruós.

Contempléu l' espay, miréu la terra...

¿Qu' es aquest auzell que corra cap aquí?

Es la aureneta, que torna ab lo seu enamorat.

¿Qu' es aquell buito que corra cap allà?

Es lo recaudador de contribucions, que fugi ab los nos-
tres quartos.

Y en mitj de las dolsas alienadas d' ayre perfumat que
saturan l' atmòsfera, la lleuera barqueta s' acosta à la
platja, carregada de peixets daurats, mentres lo pesat va-
por s' allunya mar endins, cap à Montevideo, plé de emi-
grants que aquí no tenian feyna...

¡Quànta armonia! ¡quànta dolura! ¡quànta placidés!

Los rius murmuran los ancels piulan, los burros bra-
man, los absolutistes... també. ¡Tothom parla ab lo seu
llenguatge!

—¡Com verdejan los ceps! —exclama 'l pagés, sense pen-
sar en la filoxera que se l' està mirant ab los ulls fixos.

—¡Com creixen los blats! —diu lo hauridor olvidant que
aquel gra se li menjará tot, lo govern.

—¡Com se colorejan las gallas de la meva xicotla! —pensa
l' enamorat, ignorant que la seva promesa 's pinta.

—¡Com s' ha aprobat lo sufragi universal! —murmura 'l
poble, sense recordar que tot això son talornias.

Pero ¡qué dimontri! La benèfica estació florida ho arre-
glarà tot. Ella 'ns animarà ab lo seu somris virginal, en-
senyantnos lo jardí del amor y 'l camí del Hospici.

—¡La Primavera es aquí! Donchs saludemla à coro y cridém
ab totes las nostres forças:

—¡Vol fer lo favor de fer neixe una clavellina dintre de
la boca de 'n Martínez Campos!

Aixís al menos no podrà enraonar y 'ns deixarà estar
tranquils.

FANTÀSTICH.

TRASTOS VELLS.

—«¡Ay! la Espanya está perduda:
ja per si s' ha evaporat

lo respecte que inspiravan
los grans recorts del passat.

»Tot un marqués de Cerralbo,
tot un caballé espanyol
es xiulat en plé Valencia

lo mateix que un qualsevol.

»Res hi fa qu' en sa bandera
lo marqués hi haja estampat
lo lema: Dèu. Rey y Patria...

»De tot, de tot s' han burlat,
com si ni sols existis;

de la seva patria 'n diuen
panxa y altres mots aixís.

»En quant al rey, qu' ell defensa
del modo que sab y pot.

»Insultà al Senyor legitim,
que ab tanta resignació
viu devorant à Venècia

lo pa de la emigr

lo progrés ben aplicat!
»Si així se falta al respecte
á lo que 'ns queda de bò,
¿com acabara la Espanya?
¿quin si tindrà tot aixó?»

—Quin?—va exclamá ab molta flemá
un liberal avansat,
que escoltava aquest coloqui,
còmodament assentat:
Pues tindrà l' si just y lògich
de anular completament
tots aquests partits decretips
que van contra la corrent.
Las xiulades qu' en Cerralbo
y en Cánovas han pescat,
significan que 'ls seus ídols,
com à moda, ja han passat.
Lo poble busca altres rumbos,
millors que 'ls que marcan ells,
y per plantar casa nova
tira enlayre 'ls trastos vells.—

C. GUMÀ

QUESTIÓNS OBRERAS.

Solució honrosa.—La HUELGA del 1er de maig.

LIUMENJE va celebrarse á Manresa una reunió obrera numerosíssima al objecte de que 'ls delegats de la classe poguessen donar compte de la concordia realisada entre fabricants y operaris. En lo successiu la duració del trallat de dià serà de 70 horas per setmana y de 52 lo de nit, ab lo qual, dat que hi havia fàbricas que 'n traballaven 80, 78, 76 y 73, s' obté una millora per terme mitj de sis horas setmanals. Dat lo número de obrers que hi ha á la comarca, aquesta rebaixa representa un augment setmanal de 5,000 jornals.

Respect als prèus, hi ha hagut també una millora no gens despreciable. L' augment de prèus, unit á la rebaixa d' horas, representa una millora de un 25 á un 27 per cent en favor del traballador y per la ciutat un ingrés de més de 1,000 duros setmanals.

De aquesta manera s' ha restablert l' equilibri entre las fàbrics manresanas y las de altres punts, que á conseqüència de traballar en millors condicions pera l' obrer, eran víctimas de una competència de mala llei y las més de las vegadas de paralisións y críssis. Així se pot dir que l' arreglo realisat redunda en pró dels obrers de Manresa y al mateix temps en bò de tots los fabricants de Catalunya.

Pero han conseguit més encare 'ls operaris manresans: han conseguit la seguretat de ser escoltats pel seu principals, sempre que tingan de fer alguna reclamació. Així es un triomf per la seva dignitat y pél seu interès, tant respectable com l' interès y la dignitat del capital.

Així queda oberta la porta á las solucions armòniques que son sempre las preferidas; y ja veurán los obrers com sempre que las seves reclamacións sigan justas, tindrán al costat, com hi han tingut ara, la opinió pública, á la qual y á la seva cordura deuen principalment lo gran triomf que acaban d' obtenir.

Y pél qual LA CAMPANA DE GRÀCIA 'ls felicita de tot cor.

Sembla que la huelga universal del primer de maig no se rà completa, á lo menos per lo que respecta á Catalunya.

En primer lloc los fusters de Barcelona, que fa poch van fer un arreglo ab los principals, trobantla injustificada, deixaran de secundarla.

Las tres classes de vapor, tampoc estan disposadas á perdre un dia de feyna pera fer una manifestació que pot ferver d' altra manera que deixant de traballar. Los obrers tenen tots losme dis legals oberts pera donar á coneixer las seves aspiracions.

Ademés, s' ha de anar alerta, considerant la competencia extranjera que podrà invadir lo nostre mercat si las condicions del trallat no milloravan per tot lo mon de la mateixa manera. Ja molts articles alemanys, produuits en aquell pais escatimant lo jornal del obrer fins á un grau inverossímil, han tirat per portas á no pocas industries catalanas, produint la miseria entre numerosos traballadors.

En aquestas materias es precis procedir ab molta cautela, defensant sempre, ans que tot y sobre tot, lo traball nacional.

J.

Lo nòcadali Diari de Catalunya, al coneixer los successos de Valencia, va recordarse desseguida de lo que v' succeixrà cosa de un any en lo Teatre del Olimpo.

Y en lloc de dir: «Donde, las dàn las toman», ho v' pendre de més alt y v' exclamar: —Justicia de Déu!

De manera, que las pedras de Valencia queyan del cel, y 'ls que las tiravan no eran homes, sino angelets. Las justicias de Déu solen executarlas los àngels.

Tant mateix—deya una persona imparcial, á un mestis—n' heu fet una mica massa. Lo del Olimpo al costat de lo de Valencia no té punt de comparació.

—Donchs vegi—respongué 'l mestis—lo de Valencia v' ser la paga de lo del Olimpo; pero ab los interessos acumulats.

Tota la rabia dels carlins s' esbrava contra 'l governador de Valencia que 's diu Sapiña.

Se compren l' ira carcunda.

No en v' 'l governador de Valencia porta un apellido que acaba en *pinya*.

En la carta del rey del As d' oros, celebrant los triunfos del marqués de Serralo, s' hi llegeix lo següent párrafo:

«El respeto es fronterizo de la simpatia, y la simpatia es principio de conquista.»

Ell aixó deu saberho molt bò, perque ho tindrà molt experimental en las seves conquistas femeninas.

Húngara que al dirli ell un *chicoleo*, se l' escolta, ja la dóna per húngara conquistada.

Pero, *amigo*, las valencianas tenen més sanch, son més esquerpas que las húngaras: quan s' intentan certa classe de conquistas, las valencianas s' hi giran á cops de pedra.

Al sortir lo marqués de Serralo de Barcelona, un carli v' preguntarli:

—¿A quina fonda posarà, Sr. Marqués?

—Al hotel de Roma—v' respondérei 'l marqués.

Y un passatger valencià que ho escoltava, exclamá per si mateix: —A Roma, geh? Està bò. No aniras á Roma per la penitencia.

Lo carli Baró de Sangarrén ha dit en plé Congres que 'ls carlins valencians celebrarian la *paella* projectada, si poguessen disposar de mil fusells.

Lo Baró de Sangarrén s' equivoca. Altras vegadas han disposat de cinquanta mil, y han caygut á la *paella*.

Un melje liberal deya, á propòsit dels successos de Valencia:

—La causa carlista s' ha anat fent vella, y al últim ha mort de *mal de pedra*.

Los jesuitas de Valencia sembla que volen demanar al govern danys y perjudicis per la via diplomática, a conseqüència dels desperfectes que se 'ls han causat en lo convent de Valencia.

Lo govern té una resposta molt oportuna. Lo govern pot dirlos:

—Escolteu ¿no sou inglesos? ¿Si?... Donchs siguéu *inglesos*. y perque ho poguéu ser en tots conceptes, vos ho quedareu á deure.

—Bé gen qué quedém? ¿Lo pronunciament de Sanguinet que v' ferlo? ¿Lo general Dabán ó 'l general Martínez Campos?

—Lo general Martínez Campos... Ilome, si aixó ho sab tothom. Lo general Dabán segueix sempre al general Martínez Campos.

—Llavors ¿per qué li diuhen general Dabán?

—¿Y donchs com li haurian de dir?

—Cóm? General Darrera.

Los estudiants portuguesos han fet una visita als estudiants de Madrid, reynant entre uns y altres lo més fratern entusiasmante.

Així m' agrada la juventut. Bò es que 'ls estudiants se proposin fer lo que no han sapigut realizar los gòberns.

Los escolars portuguesos y 'ls espanyols estudian tots ells la mateixa assignatura: la federació ibérica.

Si may troben pél carrer al general Dabán y estiman la pell, sobre tot no rigan.

Perque sino, 'l general es molt capás de desafiarlos.

Per haver rigut, v' desafiar á n' en Sagasta.

Cuidado que si hagués hagut de desafiar á tots los que han rigut ab motiu de la famosa qüestió dels generals, no hauria sapigut per qui cantó girarse.

Perque 'l fet es que tot lo país s' ho ha pres á broma.

En Dabán parlant en plé Senat:

—L' última vegada que vaig pronunciar me...»

Es á dir: 'l últim cistell que vaig ter...

Cregim á mi, D. Lluís: per haver de dir aqueixas coses, valdrà més que no 's moga del castell de Alicant.

S' ha descubert que hi havia qui s' enduya una gran part dels adoquins del Carrer Nou de la Rambla.

—Qui es el culpable? ¡A veure! ¿Qui es que 's cruspeix les llàmbardas del empedrat?

Regidors, á obrir la boca: aquell que tinga menos dents, aquell se les ha menjades.

Per home sentimental, en Fabié. Al pronunciar lo Santat lo seu vot favorable al govern en la qüestió Dabán, va dir:

—Avuy es un dia de dol pél sistema representatiu. Tant ho considero així, que m' hi posat glassa al sombrero.

En Sagasta li replica: —A veure, ensenyil.

Y en Fabié tréu de sota del banch un sombrero ab glassa. Figürinse quinas riàtllas.

* * *

Los senadors no poden queixarse.

Si 'ls diputats tenen un Romero Robledo, ells tenen un Fabié.

Fa vi geh?

Lo general Dabán v' enviar los padrins á n' en Sagasta. Y es fama que D. Praxedes va dirlos:

—Ja veurán, senyors; jo de padrins no 'n gasto, que ja t' massa temps que varen batejarme. Vostés farán molt bò en serho del general. Siguinho per molts anys, y ja saben lo que 'ls toca per Pasqua; sobre tot no 's descidin de regalarli la mona.

Segons *El Noticiero Universal* sortirà propte un semanari catòlic «sin que tenga más objeto capital que la propaganda católica bajo la forma ligera y amena de la sátira y la caricatura».

—Propagar la religió per medi de la caricatura y de la sàtira?

Ara comprehench que un periódich així se tituli *La Chispa*.

Per escriurel, se necessita haver escorregut moltes canadellas.

Una estadística curiosa.

La industria de juguetería ha pres tal increment a França, que així com al any 78 exportava joguines al estranger per valor de 16 milions, al any 89 n' ha enviades per valor de 70 milions.

La República francesa pot alabarse de una cosa: de que *fa jugar* á tot lo mon.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Ca-no-vas*.
2. ENDAVINALLA.—*Por*.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—*La peste de Otranto*.
4. ROMBO.—*M A R*

M A R I A
M A R C E L A
R I E R A
A L A

5. GEROGLIFICH.—*Per closca un ou*.

Han endavatin' las 5 solucions los ciutadans Pau Trucas y Mossén Garlanda; 4 M. Cargol. P. M. T. y Pep Sindrià; 3 Un Submarino; 2 Enrich Petit y 1 no més Un Sabadellenc y Tomàs Taujà.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Enrich Petit, Ilaro y Delgado, Ll. Evilo, Un Encantat, J. Barrera, J. Rahola, Pitarra Petit, Lluís Van Tart, En sellenç de G. Francisco Cartiò Panis y C., E. R. y M., y J. Portaz.

—Lo que 'ns envia en aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Saldoni de Vallcarca, Marangy, Espantabolits, M. del Pia, J. Obir, Lluís Orellut, Mayet, F. de Lica, Valentín, Botiguer, Sanxenxenç, C. Reus, Pó, Noy de Arenys, R. Ojeda López, Parreras-Lium y C., J. Alamaliv, Co-fa, Xacolatera, Vicentó, Noy Cabo, Ricard (a) Nao y Ell: —I' sertaré alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciutadans J. M. y F. (Vila-bertrà) y P. B. (Vilafranca): La fauta d' espay no 'ns ha permés parlarne.—Pau Cega (Manresa): L' assumptó té un caràcter massa local.—Amadeo: A la xarada hi falta alguna referència a la silaba tercera.—A. Llimoner: Lo de questa setmana es inferior á lo que ha enviat alras vegadas y á lo que de seguir enviarà un altre dia.—J. M. (Montbrió): Parlar ara del assumptó ja seria fora de temps.—J. A. C.: La poesia es llarguisima y té molta poca novedat.—L. Villarrubia: La de vosté es molt fluixeta: envíi una altra cosa, si pot ser de gènere festiu, millor.—E. Call: Gracias per la repeució del envio.—J. Starams: Concedit lo que demanava: la xarada es llarga y estiraganyada: ab menos versos podrà combinar-se.—Noy Tots: L' assumptó té un caràcter massa personal; y ademés, las cartas sense firma es com si no se 'ns enviessem.—B. Xinot: Verdaderament: no 'ns agrada prou.—J. Aladern: Aprofitarem la poesia. *Lo bò y lo bell* y l' article: l' altra no 'ns va.

L' OBRA NOVA!!

DRAPETS AL SOL

ESCÀNDOL HUMORÍSTICH, EN VERS

PER C. GUMÀ

Ab ilustracions de M. Moliné.

← Preu: 1 DOS ralets! →

Un elegant tomet de 32 pàginas, imprés sobre paper de primera.

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibreries de Catalunya, kioscos y à oasa 'ls corresponsals de LA CAMPANA y LA ESQUILLA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso. Arch del Teatre, 21 y 22.